

„Novi čas“

NOVI ČAS

List stare

Izhaja vsak petek ob 12, uri dopoldne. Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št 6, drugo dvorišče.

za celo leto 4 K
za manj premožne 3 „
v Nemčijo 5 „
posamezne številke 8 v
Oglasi po dogovoru.

Štev. 44.

V Gorici, 31. oktobra 1912.

Leto III.

Junaki na Balkanu.

Pozdrav junakom!

Dne 8. t. m. so pričeli Črnogorci, kmalu za njimi Srbi, Bolgari in Grki. Oj, s kolikim ognjem in navdušenjem so se vrgli naši bratje na Balkanu proti sovražnemu Turčinu, ki jih je tlačil in dušil toliko stoletji. Sedaj se je pokazal zanj dan pravične sodbe in maščevanja! »Zaupajoč v pomoč Boga vsemogočnega in pravičnega« — povdarja car Ferdinand v svojem slovesnem oklicu na bolgarski narod — »naznanjam, da smo napovedali vojno za človeška prava krščanstva na Balkanu. Zapovedal sem svoji hrabri armadi, da nastopi pohod proti turškemu ozemlju. Najprej Bog z nami!« In vzdignili so se mladi in stari, kakor bi šli na svatbo. Kdo misli na rane, na smrt? Saj hočejo vsi v boj, da umrjejo za domovino. To je duh, ki stvarja junake. »Smrt ali zmaga!« To je geslo Bolgarov, Srbov, Črnogorcev, Grkov! »Naprej z Bogom!« tako je pričela mala Bolgarske vojno s turškim velikanom. In ljudje so plahali in se objemali neizmerne navdušenja. Šli so in se vrgli z nepremagljivo silo na zakletega sovražnika vsega krščanstva, na njega, ki že stoletja tepa vsako svobodo, omiko in žensko čast! In že gledajo na slavne zmage, Črnogorci na Berane in Plavo in Gusinje; Srbi na Kumanovo, Novi Pazar, Prištino Skolje; Bolgari na Mustafa Pašo, na Kirkilise! Kot levi se bijejo naši bratje na Balkanu! Tisoči leže že mrtvi na tleh, tisoči ranjeni v bolnišnicah. Kot junaki so padli prvi brez strahu, kot junaki trpijo drugi, da bi kmalu ozdraveli in odhiteli spet za brati v boj za svobodo!

Iz celega srcá želimo zmage slovan-skim bratom na Balkanu. Naj zmagajo na celi črti in naj prepodijo Turka v Azijo, odkoder je prišel! Naj maščujejo sedaj tisto gorjé, ki so je naši pradedi morali od turške krvoločnosti prenašati; naj maščujejo sedaj tiste solzé, ki so jih radi Turka slovenske matere nekdanj pretakale! Zmage jim želimo od srcá, in naj zavladajo, če možno, že sedaj od Skadra do Soluna, ter od Drača in otrantske ožine do Carigrada in Dardanel!

Položaj Hrvatov in Slovencev.

Mi smo prepričani, da bodo njih zmage koristile tudi nam Hrvatom in Slovence. Kri smo prelivali za Avstrijo po italijanskih in turških bojiščih, davke plačujemo hujše kot drugi, zato pa so Hrvatje dobili Cuvaja, nasilnika, ki duši vsako svobodno gibanje, in zato se Slovence godijo krivice pri šoli in sodiščih, da je nezaslišano. Kje imamo v Avstriji iste pravice kakor Nemci? Če se branimo in če se na zakon sklicujemo, pa se nam smejejo in naredijo kakor sami hočejo. Hrvatski kmet je podoben sužnju, ki ga nihče pod milim nebom ne vpraša, ali mu je prav ali ne, z nami Slovenci pa se kar pometa. V Avstriji se nam, ki plačujemo davke in pošiljamo v vojsko svojo kri, skoraj ravno tako godi, kakor tistim našim trpinčnim in zaničevanim bratom v Turčiji, ki jim sedaj donajajo zlato svobodo Črnogorci, Srbi, in Bolgari! Na Koroškem se Slovenci kaznujejo, če zahtevajo na svojih tleh železniško karto v materinem jeziku. Kje je kaj takega na Turškem? Srbski in bolgarski otroci na Turškem imajo šole v materinem jeziku, v Avstriji na Koroškem pa je Slovenci ne dobijo! V Avstriji na Koroškem morajo slovenski stariši trpeti, da učitelji njih otroke, ker so Slovenci, pretepa, in oni se ne smejo ganiti, in če se ganejo, pridejo, pred sodnika, kakor se to v Selah godi. Kje se kaj takega godi na Turškem. — In tako tudi drugod na Slovenskem. Na Štajerskem se slovenski jezik izriva iz uradov povsod. Kako se nam na Primorskem godi! V Istri se ubogi slovenski in hrvaški kmet trpinči in poti, da plača davke avstrijski državi, a ista avstrijska država se niti toliko ne potruži, da bi mu zboljšala težke gospodarske razmere, da bi poskrbela potrebnih ljudskih šol njegovim otrokom, pač pa zahteva od njega krvni davek v istih njegovih otrocih. Kake pravice imamo mi Slovenci v Trstu in v Gorici. Plačujemo davke državi, a da moremo v Gorici imeti slovenske šole, moramo še enkrat davek plačevati, ker država poče najti moči, da bi nam dala kar nam tiče! Da, da, žalostno in težko je za nas Hrvate in Slovence v Avstriji. Mi delamo, mi plačujemo, mi trpimo, mi prelivamo kri za Avstrijo, a avstrijske vlade pa nas večno tlačijo.

Toda tudi nam mora zasijati boljša bodočnost. V Avstriji jo pričakujemo mi združeni Hrvati in Slovenci, v Avstriji in nikjer drugod!

In naša Avstrija?

A kakor vidimo, da se v Avstriji Nemcem dobro godi, ker ima Avstrija v Nemčiji sosed, ki ga mora respektirati, in kakor spet vidimo pri nas, da se Italijanom dobro godi, ker ima Avstrija v Italiji sosed, ki ga mora tudi respektirati, tako upamo, da se bo tudi nam Slovence in Hrvatom bolje godilo, kadar dobi Avstrija na Balkanu slovenske sosed, ki jih morada do sedaj ni respektirala, a jih bode morala odslej naprej. In tudi iz tega razloga želimo Črnogorcem, Srbom in Bolgarom popolne zmage in največjih uspehov. Močno in veliki naj pridejo iz bojev s Turčijo nazaj, da nam Avstrija iz respekta pred njimi da to, kar nam tiče po božji in človeški postavi, kar nam pa doslej vedno odreka. — Zato Bog blagoslovi boje junakov na Balkanu!

Pravijo, da hoče katoliška Avstrija v tiste boje poseči, da bi ostalo na Balkanu vse pri starem. Z drugimi besedami, da misli začeti boj z balkanskimi krščanskimi državami, da bi mohamedanska Turčija ne razpadla in da bi balkanske države ne obdržale tega, kar si sedaj po postavnino in pravično napovedanem boju s srčno krvijo svojih sinov nazaj pridobivajo, kar so nekdanj želele. Če bi Avstrija kaj takega nameravala napraviti, v kar pa ne verujemo, bi bilo to največja sramota in največji škandal. Če že ne mara pomagati junakom na Balkanu, tedaj naj jih vsaj na miru pusti, da prisije Balkanu zlato solnce svobode in miru. Saj se Avstrija l. 1870 tudi ni hotela vmešavati, ko so revolucionarji papežu jemali Rim, ki je bil niegov. Če se tedaj za pravično stvar sv. Očeta ni pobrigala, tem menj se more sedaj pobrigati za Turka, ki je sramota za celo Evropo. — Tudi ne vemo, kako bi Avstrija za take boje svoje narode navdušila. Ne, Avstrija se v boje na Balkanu, ki jih vodi liubezen do krščanstva in svobode, ne bo de mešala, da bi pomagala turški nolunsec držati po koncu... To se ne sme zgoditi!

Zmagoviti boji balkanskih kristijanov.

Ves svet strmi danes nad junaštvom balkanskih narodov, ki se z orjaško silo otresajo zakletega stoletnega sovražnika Turka. Velesile evropske so takoj v početku vojne bahato povdarjale, da ne puste, da bi se Turku delala kaka krivica in da bi izgubil kaj zemlje. Nemci, ki imajo na Turškem naloženega mnogo kapitala in ki hočejo Turčijo vzdržati, ker je to dobro za njihovo trgovino, so poslali Turčiji na pomoč celo svoje častnike. Tako so Bolgari pri Kirkilisu vjeli 111 nemških oficirjev, ki so se borili na strani Turkov. Tudi Srbi poročajo, da so se od turške strani v krvavi bitki pri Kumanovem čula nemška komanda. Prav tako v Skadru Nemci pomagajo Turkom. Tudi Angleži in drugi bi radi rešili Turka, ki je bil za kapitaliste prava molzna krava. Seveda je vse moral plačati ubogi kmet — krščanska raja — ki mu je Turek zarubil zadnjo kožo za davke. Za obresti mu je pa požgal hišo. Vsa ta v oblasti kapitalizma stoječa Evropa strmi in se čudi, kako so „kozji in svinjski pastirji“ mogli ugnati Turka, ki je doslej veljal za dobrega vojaka. Mnenje se je izpremenilo. Danes celo nemški listi pod vtisom slovanskih zmag trde, da so Balkanci dovolj zreli, da vladajo Balkan sami — brez Turka in brez Evrope. Žalostno pa je, da naša Avstrija — oziroma njeni nemški in mažarski diplomatje — še sedaj noče uvideti, da njena moč in veljava obstoji le v tem, da se sporazumi z Jugoslovani, ki so s svojo krvjo dokazali, da so vredni vsega spoštovanja in vpoštevanja. Mnenje vseh poštenih ljudi — četudi niso Slovani — je: Turek mora vun iz Evrope, kjer je v teku stoletji napravil krščanskemu ljudstvu toliko gorja in prelil toliko nedolžne krvi. Naše stališče naj v tem oziru pojasni današnji uvodni članek!

Sedaj pa pogledjmo malo, kako napredujejo posamezne vojske.

Bolgari prodirajo v Osrčje Turčije.

V zadnji številki smo med najnovejšimi brzojavkami poročali, da je padla ena najmočnejših turških trdnjav Kirkilise, ali kakor jo Bolgari nazivajo Lozengrad

Bitka za Lozengrad.

Lozengrad (Kirkilise) je močno utrjena turška trdnjava nekako vzhodno od

Odrina. Trdnjavo je po načelih moderne vojaške znanosti utrdil nemški general von der Goltz, ki je turško armado učil in uril po nemškem vzoru. Ta general je dejal o trdnjavi Lozengrad, da je tako utrjena, da jo tako izborna armada kakor je nemška, komaj v 3 mesih more osvojiti. Toda ni preteklo še celih 7 dni od početka vojne, pa je ta velika trdnjava padla v roke Bolgarom, ki so jo vzeli z bajoneti.

Čin, ki so ga s tem dovršili Bolgari, je tako velik, da svetovno časopisje Bolgare kot vojake bolj čišla kot Japonce. Bolgari niso imeli težkih topov, ampak so se z bajoneti vrgli na trdnjavo. Cele čete so padale pod krogliami Turkov, a drli so naprej in naprej, dokler ni bil Lozengrad njihov. Vojaki celi teden niso dobili druge hrane ko vodo in suhor (cvibak). Neprenehoma so marširali. Sedaj so bili tu, sedaj tam in povsod vzbujali Turkom strah in grozo. Zadnjo noč so Bolgari v temi s klobučevino ovili svoje čevlje ter se tiho približali utrdbam. V jarke, preko katerih se morali, so pometali svoje mrličje, da so si na ta način napravili most. V groznem ognju turške artilerije so uničevali žičaste ovire in goste plotove ter drli naprej. Preko zidov so planili tako kakor so v srednjem veku naskakovali utrjena mesta. Turkov se je polastil grozen strah pred nepremagljivimi Bolgari. Nastal je velik nered med njimi. Med tem pa so Turki iz Odrina poslali Lozengradu na pomočeno celo divizijo (kakih 8000-10000 mož), ki je iz Odrina odšla opoldne in bi bila Bolgare prišla od strani in jih morda tudi vrgla nazaj, če ne bi jo bil opazil bolgarski zrakoplovec, ki je plaval tisoč metrov nad trdnjavo. Bolgarski poveljnik Dimitrijevič je nato poslal eno svojo divizijo v stran za neki grič. Turška divizija je prišla čisto brez skrbi in v nadi, da preseneti Bolgare, ki so pa nenadoma od vsah strani padli na Turke. Turki so bili razpršeni in so pustili Bolgarom vse topove.

Malo pred glavnim naskokom sta 2 polka turških konjenikov iz Azije vdrla iz mesta, da napadeta Bolgare in pripravita pot za umikanje turških čet. Toda en bolgarski konjeniški polk jih je prijel od strani in vse razbil. V tem opazijo bolgarski jezdeci, da koraka iz mesta en pehotni polk Turkov. Tudi tega razžene konjenica in ga uniči. Vsled teh silnih napadov in pa naskokov od strani bolgarske

infanterije je obšel Turke tak strah, da so vrgli orožje proč in se udajali.

Mesto je vsled groznega streljanja topov začelo goreti, med tem je pehota udrla skozi vinograde v mesto. Dne 24. t. m. ob 10h dopoldne so prvi Bolgari dospeli v mesto. Po ulicah so se vršili strašni boji, ki pa so se po eni uri končali z uničenjem Turkov. Drugi bolgarski oddelki so zasledovali bežeče Turke preko kraja Bunar-Hižar.

Ob istem času so se pa okrog Odrina vršili krvavi boji. **Turkov je v teh bojih padlo** — po poročilih iz Carigrada — **16.000 mož**. Bolgarov je padlo baje kakih **4.000 mrtvih in 7.000 ranjenih**.

Bolgari so vjeli na tisoče Turkov. Listi so celo poročali, da je vjetih pri Lozengradu **40.000 Turkov**, kar pa ni verjetno, ker je cela posadka štela 40.000 mož. Krščanski vojaki so se Bolgarom radovoljno udajali in bili srečni, da so vjeti. Imeli so v žepih bolgarske zastavice, s katerimi so mahali Bolgarom in se jim dali spoznati.

Turški poveljnik Mahmut Muktar paš, ki je komaj ušel, je pozabil v Lozengradu turški vojni načrt.

Vlada je dala ustreliti 200 turških vojakov, ki so s svojo bojazljivostjo spravili v strah celo turško vojsko. Ustrelili so tudi turškega poveljnika Azin beja, ki je v bitki slabo vodil Turke.

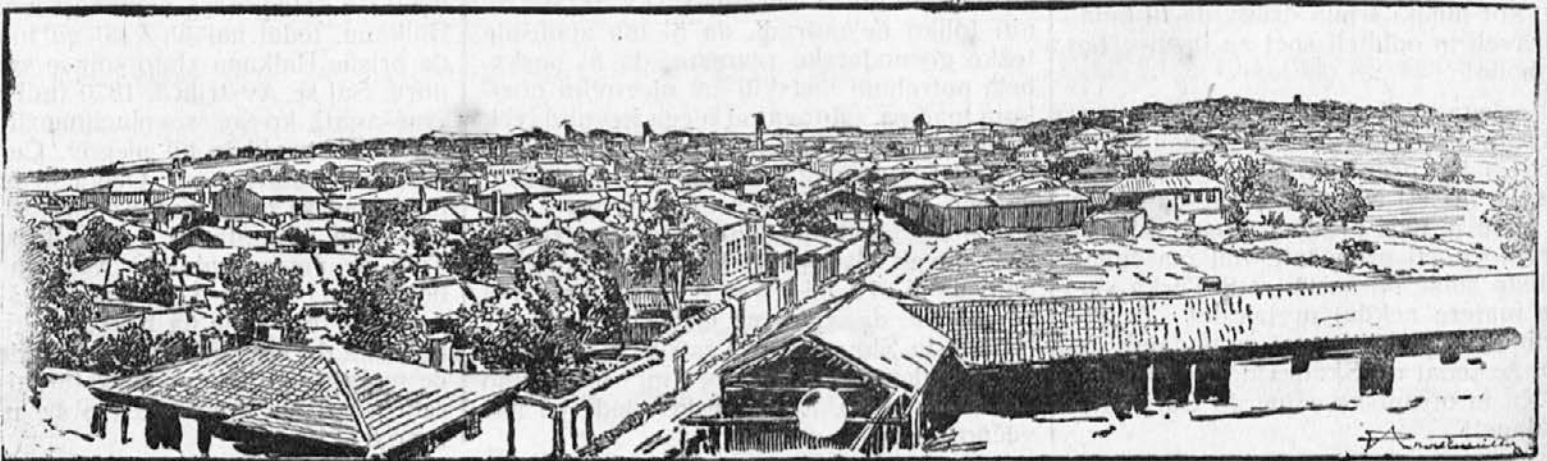
Bolgari so zaplenili v Lozengradu veliko zalogo topov, streliva, živeža, šotorov in 2 aeroplana. Po cestah, koder so bežali Turki, leži polno uniform, streliva, prtljage, voz.

Obleganje Odrina.

Kaj in kako je z Odrinom, se ne da reči, ker Bolgari svoje načrte skrbno skrivajo pred časnikarskimi poročevalci. Turki so napravili iz Odrina več budih izpadov, a so jih Bolgari vsakokrat s krvavimi glavami poslali nazaj. Vsekakor je Odrin obkolen od vseh strani. Turška železniška proga proti Carigradu je že v rokah Bolgarov. Ker pa ima Odrin malo živeža, ga hočejo baje Bolgari oblegati in izstradati. Kaj pa bo resnica, se bo pokazalo.

Turški glavni stan.

Turški glavni stan se je sedaj umaknil daleč nazaj proti Carigradu. Na karti vidite na železniški progi kakih 100 km. pred Carigradom mesto Čorlu. Tam je turški glavni stan. Turške čete pa se zbirajo ob reki, ki teče tam mimo in se zove Ergene. Ob tej reki bo najbrže glavna bitka.

Lozengrad (Kirkilise.)

Skader s trdnjavo.

Črnogorci.

Črnogorci še vedno oblegajo Skader, ki se res junaško brani. Turški poveljnik je sporočil Črnogorcem, da prej spusti Skader v zrak, predno ga dobe Črnogorci. Vendar se mesto ne bo moglo dolgo držati. — General Vukotič na severu je zasedel Sjenico ter nato napadel Albance, ki so mu grozili pri Rožaju. Po krvavem boju je bilo uničenih več sto Albancev. Rožaj je padel v roke Črnogorcev. Sedaj Vukotič oblega albansko trdnjavo Peč. — Ko Črnogorci osvoje Skader, odkorakajo proti jugu, da zasedejo mesto Drač ob morju (nekako v isti višini ko Dibra). Črnogorcev sedaj mnogo manj pade, ker se znajo bolj varovati.

V bolnišnici na Cetinju umira neki Marko Vurić na petih dobljenih ranah. Oče njegov je bil barjaktar (zastavonoša) sabljskega bataljona, ki je ob napadu na Taraboš v glavo zadet padel. Hitro je pograbil za zastavo, ki je imela pasti na tla, najstarejši sin in se spusti z njo po hribu proti utrdbi, a tudi ta pade. Tudi drugemu sinu se je zgodilo enako. Vsi bratje, ki so se bili v istem bataljonu, pograbili so hitro eden za drugim za zastavo, kakor hitro je zastavonoša padel: osem sinov in oče vsi so padli, le eden — Marko — umira na Cetinju težko ranjen kot zadnji zastavonoša te družine.

Grki.

Grška vojska je po hudih bojih osvojila Servijo (Serfidže), Greveno ter zasedla Kožane z okolico. V Kožanah je prebivalstvo z navdušenjem pozdravljalo grškega kralja. Bila je v cerkvi slovesna služba božja. Nekako ob izlivu reke Bistrice so Grki pobili turško armado in jo vrgli nazaj proti Karaferiji. Toda tudi od tu so se Turki umaknili in beže proti Monastiru. Grki so zasedli Karaferijo in korakajo proti Monastiru. — V Epirju na zahodni strani Grki oblegajo obmorsko trdnjavo Prevezo, a je nemorejo vzeti. Prodiranje proti Janini gre počasi, ker so Turki silno in divje upirajo.

Strašne grozovitosti.

Balkanska vojna je zadobila divje lice. Mednarodna prava se ne spoštujejo. In tega so krivi Turki sami. Pred dnevi se je vršil na srbsko-turški meji boj med Turki-Arnauti in Srbi, pri katerem so sovražnikove čete izobesile belo zastavo. Poveljnik srbske stotnije se je podal s štirimi možmi v sovražnikov tabor, da prevzame predačo. Za njim je šla njegova stotnija. Ko se je približal sovražnemu poveljniku, ga je le-ta z bodalom zabodel. Turško-arnavtska posadka je otvorila ogenj in pobila do zadnjega moža vso srbsko stotnijo. Radi tega je srbsko vojno ministerstvo v sedanjih vojni sistiralo mednarodno pravo, katero more obstojati vedno le tedaj, če ga spoštujete obe sovražni stranki. Posledica turške zlobnosti je kmalu prišla. Turki so tako pri Kumanovu, kakor v Novem Pazaru izobesili bele zastave, na katere se pa srbska armada ni hotela in tudi ni mogla ozirati in je nadaljevala streljanje, dokler ni bilo več pomislekov o sovražniko-

ka, če se Turki ne umaknejo globokejše v deželo.

Bolgarsko prodiranje proti Carigradu.

Medtem pa so Bolgari prodrli že daleč proti jugu in pustili Odrin zadaj. Zavzeli so kraj Dimotiko na križišču železnic, Lula Burgas in Eski Babo (sredi med Dimotiko in Lulo Burgas). V Eski Babi so Bolgari zajeli več vlakov z moko in strelivom za Odrin, ki so ostali brez živca.

Današnja jutranja poročila javljajo celo, da so Bolgari že obšli levo turško krilo in da je njihova konjenica že dospela pred mesto Rodosto ob Marmorskem morju.

Turška armada je po najnovejših poročilih pomnožena s 4 novimi maloazijskimi vojnimi zbori (skupaj kakih 120.000 mož več.) Bitko pri Corlu, ki se je baje že začela, vodi turški poveljnik Nazim bej.

Bitka se je baje pričela v torek ob 5h 20 min. popoldne. Dosedanja poročila trde, da se bitka razvija za Turke. neugodno. Če bo poražena turška vojska, nastane v Carigradu strašna revolucija.

Prodiranje druge bolgarske armade.

Druga bolgarska armada prodira po dolini reke Strume in Meste. Ob reki Strumi so Bolgari vzeli že kraj Pečevo. Ob Mesti pa so prodrli že do mesta Drama ob železnici Solun-Carigrad. S tem je Macedonija odtrgana od Carigrada.

Srbi.

Krvava bitka pri Kumanovem.

Dne 23. t. m. se je pričela krvava bitka med Srbi in Turki. Srbom je pomagalo nekaj bolgarskih čet. Srbsko vojsko je vodil srbski prestolonaslednik Aleksander. Turke je vodil Zekki-paša. Boj je bil strašno krvav. Celi polki so bili uničeni. Turki so šteli 40.000, a izgubili 5000 mož. Tudi Srbi so bili močni 40.000 mož. Izgubili so 2000 mož. Izprva se je Turkom posrečilo Srbe vreči nazaj, nakar so posegli v boj tudi Bolgari, ki so skupno vrgli Turka iz njegovih postojank. Strašno je divjalo med Turki srbsko topništvo. Bitka pri Kumanovem je trajala 50 ur. Turek se je beže umaknil iz Kumanovega ter šel proti Sko-

plju. Medtem pa se je glavni srbski vojski pridružila kolona generala Stetanovica, ki je prodirala skozi Egri (Krivo) Palanko. Obe armadi sta nato udarili na Skoplje, ki je bila ena najvaznejših točk za Turke.

Srbi osvoje Skoplje.

Medtem so srbske čete, ki so podirale od severa zavzele Verisovic, vucitrin in Giljan ob železnici proti Skoplju. Se prej je padla Mitrovica in Prishtina. V Pristini so Srbi zajeli 1000 turkov in zaplenili 6000 brzostremin pušk. te čete je vodil general Janković. Obe srbski armadi sta se pred Skopljem združili. Ko so Srbi hoteli napasti Skoplje, so videli, da je vsa velika turška armada izginila iz Skolja ter prepustila močno trdnjavo brez boja Srbom, ki so med velikanskim navdušenjem zavzeli mesto, ki je pa za Srbe tudi zgodovinske važnosti. V Skoplju se je srbski car Dušan Sim dal kronati za carja Srbov, Bolgarov, Grkov in Albancev. V Skoplju je bil rojen tudi slavni vzhodno rimski cesar — najbrže Slovan — Upravda ali latinsko Justinian.

Srbi so na grobu carja Lazarja, ki je padel v strašni bitki na Kosovem polju leta 1389, imeli službo božjo.

Turki beže.

En del Turkov se umika proti Prizrenu in Djakovi. Baje je Prizren že padel Srbom v roke. Med Skopljem in Prizrenom je kraj Tetovo, ki se je udalo Srbom. Mohamedanci so izgubili zaupanje v Turke in se udajajo Srbom. Drugi del Turkov se umika proti jugu proti Bitolju (Monastir na karti), kjer zbirajo Turki čete od boj proti Srbom in Grkom, ki prodirajo od juga. Dalje gre glavni del turške armade ob železnici proti jugu. Eni gredo proti mestu Strumici, drugi proti Demirkapu. Glavna zahodna turška armada se zbira v Seresu ob železnici severno od Soluna.

Turške izgube.

V bitki pri Kumanovi so Turki izgubili 10.000 mož. Pri Velesu je bilo poraženih 5 turških divizij. Srbi so pri Tetovem osvojili 125 turških topov.

vi premoči. Odtod se pojasnjuje ona velikanska turška izguba pri Novem Pozarju, kjer je **obležalo 8000 Turkov**. V Belgradu so pokopali te dni belgrajskega specialista za bolezni na ušesih dr. Milana Stefanoviča. Bil je dodeljen sanitetni službi. Ko je obvezaval nekega Arnavta, mu je Arnavt zasadil bodalo v srce.

Strašna grozodejstva zaznamujejo pot, po kateri se je turška armada umikala v Veles. Ko so prišli Bolgari v vas Forneno, so našli mrtvih 147 moških, žena in otrok, ki so jih turški uniformirani divjaki na strašen način, ki se ne da popisati, pomorili. Neki starček je moral gledati, ko so mu Turki poklali celo rodbino, nato so starčka zvezali, ga vrgli na sinovo truplo in ga ustrelili. Bolgari, ki prodirajo ob Struni povsod nalete na požgane vasi; med pogorišči pa ožgana trupla poklanjih kristjanov.

Ko so Srbi prodirali proti Kumano-
vem, so doživeli grozne reči. Strašno so srbske vojake razljutili prizori, ki so jih videli po vaseh, skozi katere so marširali in našli vse požgano, **ljudi pa ubite**. Tu in tam je še kak nesrečnež živel, ki je srbskim vojakom pripovedoval, da je sovražnik, ko se je umikal, vse uničil. Albanci so morili, kakor da so znoreli. **Matere so prisili, da so morale jesti meso lastnih otrok**. Maščevanje je vodilo Srbe, ko so napadali turške utrdbe in Turke prisilili, da so se morali boriti mož ob možu. Borili so se z rokami in z zobmi.

V teh utrdbah so videli zdravniki strašne pripore. V kupih leže mrtvi eden poleg drugega: Srbi, Turki in Albanci.

Kaj se kuha?

Nemčija v zadnjih dnevih kaže mrzlično hitrost v prevažanju vojaštva. Pruska železniška uprava je zadržala blizu tri tisoč belgijskih in holandskih železniških vozov, ki se navadno rabijo za prevoz premoga iz rhurskega okraja, ter jih je porabila za prevažanje konjeništv. Vojni tabor Elbsenborn, ki leži baš na belgijski meji (kakih 12 kilometrov od Spa), je sedaj popolnoma brez vojakov, dočim sta se še dva tedna poprej tam nahajali dve brigadi konjeništv. — Glasom istih poročil se

sploh vse nemško konjeništv hitro transportira na vzhod in koncentrira v Poznaju in vzhodni Prusiji okoli Königsberga. Tja je bilo poslanih tudi že nekoliko vlakov vojnih zrakoplovov. Ni dvoma — piše list — da je tole transportiranje nemškega vojaštva posledica balkanskih dogodkov. Nemčija stremi, čim hitreje koncentrirati dovoljno število vojaštva na vzhodni in jugovzhodni meji in zavoljo tega odkriva svojo zahodno mejo, odkoder ji ne grozi nobena nevarnost.

Za ranjence v balkanski vojni.

OKLIC!

Na južnovzhodnih mejah naše monarhije divja vojna! Zaman je bil trud vele-vlasti, odvrniti to gorjé. Že je tekla človeška kri!

Neznanska beda se širi čez bojna polja na Balkanu!

Ranjenci kličejo na pomoč, toda zaman! kajti ni najpotrebnejših sredstev, da bi se olajšale bolečine teh nesrečnikov, ki so se bojevali za svojo domovino!

Tako nastopa pred vsem za Avstrijski Rdeči Križ dolžnost na sosednjem bojnem ozemlju v smislu Genfske konvencije izpolniti svojo humanitarno misijo!

Rdeči Križ ne prša ne po narodnosti ne po veroizpovedanju ranjenega bojevnika. Odloča samo potreba pomoči.

Kjerkoli kliče beda, mora biti na mestu Rdeči Križ! Tako hoče človeška dolžnost!

Da more podati prvo najnujnejšo pomoč, je ukrenil Avstrijski Rdeči Križ že vse potrebno, da odpošlje zdravnike, postrežniško osebje, material za obveze in sanitetni material kakor tudi barake bojujočim se narodom brez razlike zastave, pod katero se bojujejo.

Žal, sredstva Avstrijskega društva Rdečega Križa ne dovoljujejo odpomoči dan na dan rastoči vojni bedi v oni meri, kakor to krvava potreba nujno zahteva!

Avstrijski Rdeči Križ se torej obrača na vse dobre ljudi, da bi mu po svojih močeh pomagali, izpolniti prvo dolžnost ljubezni do bližnjega: olajšati bolečine ranjencev, njihovo življenje ohraniti njihovim rodbinam!

Narodi Avstrije še niso nikdar pustili tak klic neuslišan! Gotovo storijo tudi to pot, kar jim veli srce.

Hitra pomoč je potrebna!

Tudi najmanjši dar je dobrodošel!

Darovi se sprejemajo, na Dunaju: pri vodstvu »Avstrijskega društva Rdečega Križa«, Dunaj I., Milchgasse 1. (Poštno-hranilni račun 19215).

V Gorici: pri Goriškem deželnem pomožnem društvu Rdečega Križa, (ulica Treh Kraljev št. 1.) in pri upravništvih goriških časnikov.

Na Dunaju, 14. oktobra 1912.

Predsedstvo zveze:

Kneginja Montenuovo, Fanny Meissner-Diemer, Knez Schönburg, Dr. vitez pl. Uriel, knez Dietrichstein.

Po svetu.

Evropski položaj je radi dogodkov na Balkanu zelo zmeden. Nihče ne ve, kaj se zgodi. Tudi najboljši diplomat danes ne ve, kaj bo jutri. Treba je le ene neumnosti, pa nastane vojna v celi Evropi. — **Srbija** po svojem ministerskem predsedniku Pašiču odločno povdarja, da želi prijateljstva z Avstrijo. Tudi Bolgarija isto povdarja. — **Evropske države** so poslale bojne ladje v Egejsko morje. — **Naš državni zbor** je 29. t. m. izvolil delegacije. Za Goriško je bil izvoljen za delegata posl. Fon, za Kranjsko dr. Šusteršič, za Štajersko: dr. Korošec in Nemeč. V našem drž. zboru je grof Stürkh dejal, da je naša vlada za mir. — **Ogrski državni zbor** tudi zboruje. Včeraj so vojaki obkolili poslopje drž. zbora, in proti poslancem nastavili bajonete, vsled česar je prišlo do burnih prizorov. Ogrski poslanci so klicali vojakom: »Vi hočete biti ogrski vojaki? Sramujte se! Prišel bo čas, ko boste šli za nami in pustili avstrijske oficirje same! Živela republika!« — Take stvari kriče Mažari, ki smejo zato zatirati Hrvate! — **Rumunija**, ki je zvezana z Avstrijo in Nemčijo, se baje pripravlja na boj proti Bolgariji, če ta zmaga. — **Skupni avstrijski ministerski svet** se je 29. t. m. vršil do 4 zjutraj. Baje so se dogovarjali glede bosanskih železnic.

Listek.

Junaštvo in zvestoba.

Nemški spisal: JOŽEF SPILLMANN D. J.

(Dalje.)

„In koliko dobivata od vašega oddelka za delo? Mi dobivamo le 6 livr na dan. Hudič in njegova mati! Če bi ne bilo to tako veselo opravilo, jaz bi ostal doma! Toda neznansko me veseli razbiti obrite farške glave pri Karmelitih!“

„Midva hočeva iti v opatijo“, je odvrnil Brunner. „Plača ni kdove kaka, a treba je kaj storiti za domovino!“

„O navihanca! Hočeta se držati Švicarjev in plemenitašev — kaj? Ti imajo boljše ure in debelejše mošnje — ne res? O vajma, domovina! Dobro srečo! Jutri udarimo!“

Brunner me je vlekel za seboj in baš o pravem času, ker vrelo je v meni!

V ulici Bisi sva šele imela težave, da bi prišla k sestrama. Vratarka naju kar ni hotela pustiti noter. Šele ko je Brunner približal svoj obraz svetilki, spoznala ga je žena. „Ohi poredni služabnik gospic!“ je vskliknila, „ki je zadnji teden ušel. In kakšnega dolgega tovariša vodi s seboj? Gospici se bosta da smrti prestrašili, ker sta tako opravljena.“

Šla naju je naznanit in vstopila sva. Marta me je vsprejela zelo prisrčno. Izabela v veliki zadregi. Kakor sem slišal pozneje, je brž, ko mi je odposlala pismo, izvedela, da Salis ni več prost. Mislim, da bi preklicala svojo odpoved, ko bi ji bil razodel, kako je z mojim očesom. Toda zdelo se mi je bolje molčati o tem in sem je povedal s kratkimi, uljudnimi besedami, da sem njeni — prošnji rad in že vnaprej ugodil, ker nisem nikdar hotel siliti njenih čustev. Jecljala je nekaj, kakor da bi me prosila za oprostitev, zmagal jo je jok in odšla je v bližnjo sobo.

Marta me je skušala potolažiti rekoč, da je Izabela prizadela sebi sami več bridkost ko meni. Ni me vredna. Upanje pa je, da jo bo ozdravila grenka današnja izkušnja (povedala je tedaj, kako ji je Salis pripovedoval o svoji ljubezni do Urzine.)

Salisov prihod je prekinil ta pogovor. Poklicali smo v sobo tudi Brunnerja in vsi štirje smo se posvetovali, kako bi v zadnjem hipu vendarle morebiti mogli rešiti Redinga. Povelje, naj se ujetniki pomore, je komuna (revolucijski mestni svet) v sporazumu s pravosodnim ministrom Dantonom že izdelala, morilec so že pripravili in plačali — tega ni moči izpremeniti. Poskusiti to noč z begom bi bilo popolnoma brez upa, kakor se je pokazala po daljšem prevdarjanju. Podkupiti straže je bilo že radi tega zelo dvomno, ker bi jih nadomestovali od komune najeti morilci, kakor je slišal Salis. Kaj tedaj storiti? Lomili smo si glave!

Končno smo sklenili ta načrt, ki ga je predložila Redingova žena in ga je iznajdljivi Brunner nekoliko popravil. Brž ko bodo s topom dali znamenje za moritev, naj bi se mi drzno javili pri Redingovih stražnikih in rekli, da imamo naročilo ranjenca takoj peljati v justično palačo, kjer ga morajo zaslišati za pričo v procesu proti majorju Bahmanu. „V grozni zmešnjavi, ki mora ob pričetku morenjenja vladati v zaporu, ne bo nihče natančneje preiskoval, kdo nas je pooblastil,“ smo rekli: „Ali poskus uspe, odvisi od tega, kako nastopimo; kolikor drznejše in pogumnejše ravnamo, toliko več upanja je.“

Zdaj je bilo treba razdeliti vloge. Brunner je dobil nalogo v sanskilotski obleki meni pomagati nesti Redinga ven. Ob voglu ulice Sen-Benoa, niti 20 korakov ne od stranskih vrat, ki vodijo do male zakristije, kjer je ležal ujeti Reding, naj bi čakal kočijaž. Brž ko bi ga srečno spravili v voz, moral bi eden izmed naju s komisarjem stopiti noter, drugi pa sesti h kočijažu na kozla in naprej! — seveda mesto k justični palači mimo nje v predmestje Sen-Žrmen. Kdo naj bi igral kočijaževo ulogo, kdo komisarijevo ali sodnijskega sla? Zadnja je bila očitno ne-

varnejša in Marta je trdila, da pritiče njej to mesto, ker je Redingova žena. Ali po bo mogla tako spremeniti svoj glas, da se zdelo, da je možki? Poskusila je; toda ni se ji hotelo posrečiti. In kočijaža tudi ni mogla sprejeti; za tega je bil Salis kakor ustvarjen. Tako je moral eden izmed naju igrati sodnijskega sla in končno smo se zedinili, da ima Brunner pravi pogum za to, jaz pa sem se ponudil, da ponesem ranjenca tudi sam iz ječe v voz. Brunner je zahteval najprej lep trobarven pas, kakor ga nosijo ti pariški „komisarji,“ kakor je dejal; drugič papir z velikim pečatom od spodaj in s kolikor mogoče nečitljivim podpisom. Drugače naj je na papirju kar hoče, ker ječarji znajo čitati baš tako malo kot on in bi tudi ne imeli časa za to; tretjič že v naprej obljubljen napitnino, da ne pojde zastoj v ta skopec.

Vse to smo mu obljubili in že smo se hoteli ločiti, ko nas je Brunner opomnil, da ni zadosti, če smo se posvetovali, kako prit noter, marveč tudi kako priti ven. „Hočem reči,“ je pojasnil, „da moramo tudi premisliti, kako se rešimo, če se ponesreči.“

„Prebiti se moramo, ker če nas dobe nas je konec. Ti ljaudenc pa, rekel sem Salisu, odpelješ gospo Menar, kakor hitro začuješ, da zažvižgam. Ona in njena sestra najbolje, da zapustita Pariz če se ponesreči, česar Bog ne daj, ter počakati boljših časov v mirnem zatišju v Etanpu. Tudi midva odbeživa v Švico, brž ko nama bo mogoče.“

S tem so bili vsi zadovoljni in ločili smo se za to noč. Za Brunnerja in zame so pripravili v hiši ležišče; Salis, ki je moral poskrbeti za konja in voz, ter za „papir z velikim pečatom in nečitljivim podpisom, odšel je v svoje stanovanje. Gospa Menar pa je ponoči še šivala trobojen pas.

Žef in Zanut.

pred prodajalno »Katoliškega tiskovnega društva«, kjer ogledujeta zemljevid Balkana.

Žef: Veš Zanut, pa usi sil sm prrajžu z Duneje. Kadr sm zaslišu, de bo uojška udarla, sm se zbasu kar na šnelcu anu sm se pa dougmu potu prpejlu nazaj u ablublena dežela.

Zanut: Pej zaki prabš, u ablublena dežela?

Žef: A' veš ki Zanut, dama se majnku lahna palente anu močnika da sitga nabasam, na Duni sm pa sm suh kruh jedu.

Zanut: Pej Žef, ki je ta-le packarije na tem papirju?

Žef: Ki s reku, de je packarije? Muj dragi, sama bujš pagledi, pa boš vidu. Gledi tista plaua fanca, tam sa Črnagorci, k grejo na Turke.

Zanut: Jest na vidm abednga Črnagorca.

Žef: Sej jest tud ne, k sa usi pad benderci.

Zanut: Ki sa Črnagorci tku mejhni lde?

Žef: Ma bejš, bejš, se tu je glih tku namalana. Ma u resnic sa tud več ku stukturat vejč. Gledi, tu je Carigrad, tam je pa Črna murje.

Zanut: Pej kašna črna murje? Tu s pa kar duakrat falju. Če b bla murje, b mogla bit makra; tu je pa suha, ku maje grla. Anu potle s djau, de je črna, jest vidm, de je plaua.

Žef: A kdu t bo use razlagu? Bejn al veš, zaki sm te prpejlu sam pad ta-le akna? Veš Zanut, tu boua zdej gledala, kaku se dele na Balkonu tučeje Turki, Srbnaki, Črnagorci anu Bulgari anu ki jest vem, kdu še.

Zanut: Joj, joj, pej ki je kašna uojška?

Žef: Pa ki s ceu mesc spau? Muj lubi, čaki de t buom razložu. Gledi, Tu, čir zdej kažem, sa dama Črnagorci.

Zanut: Nu ja, recima de je res, čeglih jest neč na vidm.

Žef: Anu Črnagorci jemaje puhna koz. Zdej pa zastopš, sa pisal Turkem: Prlub Turki! medruj jemama trkaj mesa, de ga že na morema več pojest. Ce ste ki lačni, lahna pridete na večerje. Uas prou ad srca pazdraulema.

Turki sa res pršli anu Črnagorci sa rekli: »Čakite faloti, zdej uam pakažema: Lumpi mehamedarsk«. Anu bumf, bumf, uojška se je začela. Črnagorcu je pa prmla, zatu sa se zvezal še s Srbnakem, Bulgarem ana Grkem.

Zanut: Pej ki s štrikam?

Žef: Mouči, mouči, čenčon. Ki misleš, de sa slama al pa žakli ad krampirje. Pasluš naprej, de boš še ti znou anu vedu. — Turki sa utekli anu sa se zašancal u Kirikibilisu, kamor sa prpelal an par stu kanonu anu čez an mejlon mašinkberu. Kamendiru je sam turšk obrgeneral. Bulgari anu ta drugi sa pa kar fouče prevezal na flinte anu nardil šturm. Prej ku je blu deset menut, ni blu abednega Turka nkoder več na šancih. Notre u mest sa jih ujel pa deset taužent živih anu sedemdeset taužent mrtvih. Anu pasluš, ki še. Tam u anmu kantonu se je tiščala anih dve stu aficirju. Kadr so jih prašal, odkod sa, sa rekli, de sa sami tajčari s pad nemškga cesarja. Za lon k sa Turkem pamagal, sa jih udbil usak pet anu duajst na zadne stran.

Zanut: O Buh se usmil duš tašnih kristjanu, k Turkem pamagaje.

Žef: Holti tajna, sa rekli zmaguauci, zdej pa morema pagledat, če je pustu ki

obergeneral Mahmut Muka paša (paša je pa srbjljanska: galjuf anu tat). Gredo na kuartir anu udereje u cimr. Tu sa vidli, de je akna adprta, zatu kr je obrgeneral u brgešinah uteku.

Zanut: Pej ki je tu za an general, k se barufe baji?

Žef: Le pačas. Na miz je biu še an ciu kapun anu an litr vina k ga Muka ni jemu cajta spit.

Zanut: Pej ki sa ga pustil na miz?

Žef: Ho, ki misliš, de sa tku naumni, de boda vina na miz pustil. Še ti b ga rajši zliu, samo ne pa tleh, rajš u grla. O, de t pavem naprej. Ku sm slišu, je Muka paša u samih brgešinah laufu nazaj u Carigrad. Glih u bajnih je biu anu pedentar mu je prnesu ableka anu kapuna, de se na prhladi, pa sa prdrli souražniki. Patle, ki je še pustu? Gledi zlunka, hmal b pazabu! Ceu plan ad uojške je pustu na miz.

Zanut: Ho-ho, zdej jih pa gvišna use polovije.

Žef: Sej anih stu taužent jih je že u čajbc. Sama de b te galazni futrat na blu treba. Veš Zanut, jest b jem hitra dau štrk al pa kanaple akul uratu.

Zanut: Jest pa mlinsk kamen anu b jeh patapiu u ta prva mlaka, k b je nejdud; al pa b jih brcnu, de b zletel del u Australije.

Žef: Ja, u Australije b blu pa že n mala čudna. Če b bli Turki dole, b pa tist Sakoli v Svetga na Krasu, k gredo dal jeskak naraščaj, b na dabil placa anu za kraške Sakole morema useglih belj držat ku za Turke. Al ni res Zanut, ha-ha-ha.

Zanut: Ej, ti Žef s velk teč.

ŠIRITE „NOVI ČAS“!

Iz naše organizacije.

Glasnik „Slov. kršč. soc. zveze“.

Slov. kršč. socialna Zveza v Gorici in Slov. kršč. soc. zveza v Ljubljani sta razposlali na izobraževalna, pri njih u članjena društva povpraševalne pole glede delovanja. Ona društva, ki še niso izpolnila in vrnila pol, naj to store nemudoma! Treba je natančnega pregleda o stanju naše izobraževalne organizacije prvič naši primorski »Zvezi«, drugič za radi sestave društvenega koledarja. Torej takoj vpraševalne pole na primorsko S. K. S. Z. v Gorico!

Slov. kršč. soc. zveza v Gorici opozarja vsa u članjena bratska društva, da upošljejo vsakoletno članarino, če so jo še na dolgu.

Avče. Predavanje v Sl. kat. izob. društvu v Avčah bo prih. nedeljo, 3. novembra ob 3. pop. v društvenih prostorih. — Predmet: O človeški hrani.

Lokovec. Naša izobr. društvo je v nekaterim našim novodobnim modrižanom, in posebno zadnja dobro uspela veselica, katero so naši mladeniči priredili, zelo v želodcu. Boli jih, da so si upali kaj takega napraviti, kar oni če tudi so omiko z žlico zajemal, nezmorej. Zato pa se norčujejo in zasmehujejo naše društvnike, ter nekatere hujskajo, ker bi v društvu radi napravili razpor.

Posebno se neki omikanec trudi in poti ter svojo jezo stresa in napada z zasmehovanjem naše mladenčice po krčmah, pri tem pa je na pomoč dobil neke zelo „luštne“ „puuce“, ki se fantov nič t.e. bojijo, in po mizah tolčejo in ki mu zelo fajno pomagajo. Tudi one kažejo prinešeno jim omiko po bajtah z zabavljanjem čez naše fante, svoje konference imajo pri kofetu, ki ga zelo veliko sprečajo, a malo dobička imajo. Toda prijaznost hitro odleti. „Visoko se vzdigajte a nizko bodete padle. Dragi mladeniči, proč od takih hiš in ljudij. Le kričite, le upijte. Nič ne straši nas! Svojih se poti držite! Ne brigamo se mi za Vas!

Vi pa dragi mladeniči, ki ste v izobr. društvu, držite krepko skup in ne dajte se strahovati od ljudij, ki nič ne umevajo sedanjega časa, ki jim ni mar poštena izobrazba mladine, ampak pojdite krepko naprej, tudi če se Vam stavijo težkoče in zapreke, ker napravi poti ste in ne odnehajte, dokler „Vremena ne bodo se zjasnile in lepše solnce nam ne bo sijalo“.

Lokve: Dne 10. novembra t. l. bo imelo tukajšnje „Delavsko podporno društvo izredni občni zbor ob 10. uri zjutraj v društvenem prostoru. Na dnevnem redu je sprememba pravil, oziroma ustanovitve „mladeniškega odseka“ s posebnimi pravili. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Iz Kronberga. Igra »Tihotapee«, ki jo je tukajšnje izobraževalno društvo preteklo nedeljo vprizorilo, je prav lepo izpadla. Ljudstvo je bilo z igro zelo zadovoljno. Udeležba je bila obilna. Ob sodbe in zaničevanja pa sta vredna ona dva liberalna petelina, ki sta hotela zvečer po končani veselici provzročiti prepir. Eden teh surovežev je celo krčmarico z nožem sunil. Vso stvar ima sedaj orožništvo v rokah. Ali je to vaša olika? Pfu! Sramujte se!

Naša mladina.

Batuje-Selo. V nedeljo je bil tukaj slovesni sprejem v dekliško Mar. družbo. Sprej-tih je bilo 28. Cerkev je bila natlačeno polna. Verno ljudstvo je navdušeno za družbo, ki je z v dno pazljivostjo poslušalo slavnostnega govornika preč. g. Dr. Ign. Kobal. Slovesnost so posebno povzdignile družbe iz Črnič, Oseka in Kamenj, ki so prišle z zastavami pozdravit svoje nove tovaršice. Bilo jih je nad sto. Hvala jim!

Proti pijančevanju.

III. slovenski protialkoholni kongres, obenem desetletnica protialkoholnega gi-

banja na Slovenskem bo v nedeljo 17. nov. v Ljubljani. Kongres priredita vzajemno »Protialkoholna zveza Sveta vojska« in »Društvo zdravnikov na Kranjskem«, s pomočjo drugih strokovnjakov in veččakov. Društvo zdravnikov na Kranjskem — na čelu mu dr. Demeter vitez Bleiweis Trsteniški — se je zadnji čas začelo posebno zanimati za alkoholno vprašanje in je izvolilo iz svoje srede poseben odsek zato. Na kongresu bo društvo prvič nastopilo v tem smislu. Predavali bodo štirje zdravniki. Zborovanje bo v veliki dvorani »Uniona« in se bo pričelo ob devetih dopoldne ter bodo trajala predavanja cel dan. Proti večeru bo zborovanje za ženstvo posebej.

Na Kranjskem je zanimanje za kongres precej veliko in se obeta obilna udeležba. Povabljeni in zastopane bodo vse oblasti. Deželni odbor bo pozval vsa županstva, naj se kongresa udeleže, deželni šolski svet je upati, da bo dovolil učiteljem prost dan.

Želeti je, da bi se tudi izvenkranjski Slovenci, pri katerih je dosedaj našlo to gibanje razmeroma malo odziva udeležili tega kongresa v kar največjem številu, ter naj bi bil ta kongres in ta desetletnica povod in prilika, da bi se to gibanje po vseh slovenskih deželah enakomerno razvilo in unelo.

Podrobni program prihodnjič.

Delavski vestnik.

Prijateljem delavstva.

Ravnatelj papirnice Leykam v Vevčah pri Mariji Devici v Polju je hotel popolnoma brez vzroka čisto samovoljno vreči na cesto pet delavcev, ki so že več let v tovarni, in jih prepustiti, potem ko jih je tovarna izžela in izrabila, bedi in lakoti. Ker ni hotel na večkratno prošnjo delavstva tega nečuvnega koraka popraviti, je bilo delavstvo papirnice primorano stopiti v stavko in se s tem rezkim orožjem zavarovati pred takim krivičnim postopanjem od strani nemškega velekapitalizma. To kruto ravnanje z delavstvom mora izzvati ogorčenost vsakega pravično čutečega človeka in zasluži, da ga vsa slovenska javnost obsodi.

Vsled teh razmer je danes blizu 600 delavcev v boju za svoje delavske pravice brez kruha in prepuščamo vsem težavam brezposelnosti. Da se delavstvo pri tem usiljenem boju kolikor mogoče podpira in se mu s tem pripomore do pravice, se je sestavil v Ljubljani posebni odbor za pomoč stavkajočemu delavstvu, ki se obrača do vseh delavskih organizacij in prijateljev slovenskega delavstva z vljudno in nujno prošnjo za znatne denarne prispevke. Zdi se nam, da je dolžnost vsakega zavednega Slovence, priskočiti na pomoč in po svoji moči to delavstvo podpirati. Osobito, ker je stavko izzvalo vodstvo tovarne tudi iz drugih nagibov, predvsem razbiti krščansko-socialno slovensko organizacijo.

Vsi prispevki naj se pošljejo na blagajnika Lud. Tomažiča, uradnika v Katoliški Tiskarni, ali pa na tajništvo S. L. S. v Ljubljani z označbo namena poslanega

zneska. — Darovi se izkazujejo v »Naši Moči«.

V Ljubljani, 19. oktobra 1912.

Odbor za podporo stavkajočih delavcev v Vevčah.

Pogreb župnika Kosca.

V petek krog 10. ure predpoldne je pripeljal voz zadnje zemeljske ostanke pokojnega župnika Kosca v Kannje. Dasi je dež neprestano lil, so se sešle nepregledne množice ljudstva iz cele Vipavske doline z duhovščino na čelu, da se poslove zadnjikrat od svojega dobrega voditelja, svetovalca, prijatelja. V sprevedu je korakalo tudi okrog 100 Orlov v kroju z orlovsko šmarensko godbo na čelu, ki je svirala žalostne koračnice. Dalje so bile v sprevedu Marijine družbe, starčinstvo, izobr. organizacije, šolski otroci z učiteljstvom itd. Po sveti maši je č. g. dekan Muravec v toplih besedah povdarjal velike zasluge blagega pokojnika kot gorečega dušnega pastirja, voditelja Mar. družbe, skrbnega očeta in svetovalca svojim župljanom in celi naši Vipavski dolini. Vse zbrano ljudstvo je glasno ihtelo. Še bolj pretresujoči prizor je bil na pokopališču ob odprtem grobu, kjer se je jurist Vek Vrtovec v imenu naše katoliške izobraževalne in mladinske organizacije poslovil od prvega bojovníka proti laži za našo katoliško-narodno idejo Vipavcev in sploh cele Goriške. Solza v vsakem očesu je pričala, kako Kamenjci ljubili svojega župnika. Vipavci svojega voditelja in duhovniki svojega sobrata.

Velika izguba je zadela celo Goriško s smrtjo blagega pokojnika. G. župnik Kosca je imel 14. oktobra svojo prvo sveto mašo in 14. oktobra tudi svojo zadnjo sveto mašo, sedaj pa uživa plačilo in počitek v nebesih. A duh njegov naj živi med nami, duh dela, požrtvovalnosti za katoliško-narodno misel med našim slovenskim ljudstvom. — Blagemu pokojniku sveti večna luč!

Odrpto pismo.

gosp. Antonu Kosmač,

dosedanjemu županu v Cerknem.

Velecenjeni gospod župan!

Na dan volitve dne 17. t. m. je Vaš tajnik, g. Anton Kosmač, v javnem lokalu vpričo c. kr. nadpoštarja gosp. Vekoslava Ravnikarja in c. kr. poštarja Ernesta Rojc trdil, da bo po njegovem računu občinskega primanjkljaja okoli K 8000. — Ker je isti g. tajnik proti g. Ravnikarju še dostavil: »prav imate, da tako nastopate,« je iz njegove opazke razvidno da je on menil — **zadolženega deficita** t. j. krivičnega — primanjkljaja bo do 8000 K.

Ker je tudi g. Peter Jurman javno Vam očital nepošteno občinsko upravo, zahtevamo, da v interesu S. L. S., koje sodgovorni člani oziroma pristaši smo in ostani nemo, **zakaj S. L. S. je in mora ostati**

stranka javnega poštenja, — takoj naperite tožbo proti imenovanima!

Ako bi pa tej naši opravičeni zahtevi, — Vi g. župan in dež. poslanec, ne ustregli, bi Vas morali smatrati za nepoštenega krivca in potem bi tudi vedeli, kaj nam je ukreniti!

Sprejmite izraz odličnega spoštovanja — s kojim beležimo v nadi, — da so vse govorice in obdolžitve podla obrekovanja.

Vaši doslejni prijatelji in podpiratelji. Sledi 20 podpisov veljakov S. L. S. iz Cerkna.

Dr. Fr. Knavs, Ivan Eržen, Jakob Pirih, Fr. Tavčar, Fr. Gantar, Ivan Pišot, Kobalj Andrej, Rojic Fr., Miha Sedej, Martin Obid, Mohor Sedej, Bevk Fr., Gabriel Bevk Fr. Bevk, Stancin Peter, Tavčar Jakob Močnik Anton, Mlakar, Peternel Ivan

Cerkno, 19. okt. 1912.

P. S. Zvedeli smo, — da g. župan ne bo tožil in zato smo zasebno pismo s tem priobčili. Dovoljujemo si pa vprašati gosp. župana: »**Zakaj si ne upate odsloviti** takega tajnika, ko je vendar javna tajnost, da sta c. kr. okrajno glavarstvo in tudi deželni odbor zahtevala njega odslovitve? **Zakaj ne tožite** — g. Petra Jurmana novoizvoljenega liberalnega starešino in v starešinstvu **edinega radikalnega nasprotnika S. L. S.**, ko bi ga s tem tako lahko ven spravili, ker so za namestnike v prvem razredu izvoljeni sami pristaši S. L. S.?

In za prijateljstvo 20 veljakov in ljudstva, ki stoji za njimi ter zlasti še za javno poštenje S. L. S., ki Vam je pomagala tudi do časti dež. poslanca, g. župan, Vam res nič ni?!

Dr. Knavs, župnik-dekan.

Zadnja poročila z bojišča.

Bolgari zopet zmagovavci!

Iz Sofije poročajo uradno, da so Bolgari po 2 dnevnom boju porazili Turke, ki so se v divjem begu morali umakniti do Lile Burgas. Turki se niti pri Čorlu zbrati nemorejo, ker so jim za petami Bolgari.

S tem porazom je usoda Turčije za pečatena.

V Carigradu grozi revolucija.

Turki so že začeli klati kristjane v Aziji in Carigradu.

Novice.

Zemljevid balkanskega bojišča smo priložili današnjemu »Novemu Času« kot mal dar za naše naročnike. Listom, ki se razprodajajo po trafikah, zemljevida nismo dali za prilogo. Kdor ni naročen na »Novi Čas«, dobi zemljevid v »Prodajalni Kat. Tisk. Društva« ali drugod po 20 v. Zemljevid je pregleden in bodo čitatelji ob njem lahko sledili dogodkom na bojišču.

Sijajna zmaga S. L. S. v Oseku. — Danes so se vršile v Oseku občinske volitve, pri katerih je S. L. S. zmagala v vseh 3 razredih. Najhujši boj je bil za 3. razred, kjer so nasprotniki dobili 90, naši 128 glasov. V 2. razredu so nasprotniki dobili

1. naši 32 gl. Pri zadnjih vol. so naši v 2. razredu zmagali le z 1 glasom večine. V 1. razredu so naši zmagali s 6 glasovno. Čast in slava zavednim možem naše S. L. S.!

Poročila sta se gdč. Metoda Pahor i zPrvačine in g. Josip Ivančič, solastnik tvrdke Ivančič & Kurinčič, dne 29. okt. Obilo sreče!

39 naročnikov »Novemu Času« je nabral g. Ivan Kos iz Doline pri Trstu, ki ga tem potom toplo zahvaljujemo za njegovo delovanje ter želimo, da bi našel mnogo posnemovalcev v korist dobri stvari, katero zagovarjamo!

Dve mladi žrtvi smrtne kose. Z Lokvi: Na Lokvah so v kratkem času pokopali dve mladi žrtvi neizprosne smrti. 23-letni Konrad Kolenec, ud tuk. delavskega društva se je bil pri vojakihi prehladil in kmalu podlegel hudi pljučnici. Previden s svetimi zakramenti je umrl doma vsposodbu dne smrti. Delavsko društvo ga je spremilo z zastavo k večnemu počitku; na grobu mu je govoril v slovo domači gospod! Počivaj v miru, dobri Konrad!

Dne 18. okt. pa smo izročili materi zemlji ostanke 16-letnega Jožefa Žbogar, blage, krotke duše. Iz neznanega vzroka se mu je začelo gnojiti na rokah in nogah in v treh tednih je bil mrtev. Naše sožalje dobri družini, duši Pepčevi pa večni mir in pokoj.

Inštalacija župnika v Čepovanu. — Predzadnjo nedeljo se je ob krasnem vremenu izvršila v Čepovanu slovesna inštalacija novega č. g. župnika Valentina Pirca. Izvršil jo je preč. msgr. dekan Pavletič, vlado je zastopal namestništveni svetnik in voditelj goriškega glavarstva g. Rebek. Novemu preč. g. župniku Iskrene čestitke.

Župani, posnemajte! S Trnovske planote. Nedavno so nekateri preveseli mladi ljudje zopet iskali dovoljenja za ples pri našem g. županu — a zastoj. Tako je prav! Le s strogo odločnostjo proti tem slabim razvadam, bomo ljudi spametovali, da ne bodo po nepotrebnem zapravljali denarja zdravja in poštenja.

Čast tudi našem županstvu, da hoče policijski red pripraviti do popolne veljave, četudi se nekateri dobičkarji krčevito temu ustavljajo. Hvala mu tudi, da je napravilo red pri cerkvah, stem da je naložilo denarno globo na prestopke. Kdor ne mara v cerkev in hoče pri cerkvi le pobožne ljudi motiti ter pohujšanje delati, naj ostane raje doma.

Tridnevnik na Lokvah. Na Lokvah so imeli od 10—13 oktobra na čast sv. R. T. lepo tridnevniko ki jo je držal čast. g. p. Frančišek s Svete Gore. Krasno se je ta slovesnost obnesla. Udeležba obila pri pridigah in sv. obhajilu. Vseh sv. obhajil krog 500. Razun par izjem je bila obhajana cela fara.

Hlev je zgorel. Šempas: Dne 24. t. m. je pogorel tukaj hlev posestnika Leop. Oberdank. Pretila je nevarnost da bi se vnele druge hiše v bližini, a hitri pomoči od strani sosedov gre zahvala da se to ni zgodilo. — Škoda je precejšna, a pogore-

lec je zavarovan. V naši vasi prav nujno potrebujemo ene brizgalne proti požaru, a ni nikogar, ki bi se za to brigal.

Dva požara v Velikih Žabljah, nagla smrt in poroka. Klic zvona je naznanil v četrtek dne 24. t. m. zvečer vaščanom, da gori. Hlev vdove Marije Troha je bil ves v ognju, gorelo je seno s polnim plamenom in vsako gašenje je bilo brezuspešno, treba je bilo misliti samo na omejitve požara, kar se je tudi posrečilo. Sosed Andrej Slejko se je ognja tako prestrašil, ker se je bal, da bo tudi vse njegovo zgorelo, da ga je zadela kap in v malo minutah je bil mrtev. Ni bil sicer pristaš S. L. S., a drugače pošten mož. Naj počiva v miru. A ko je še v prvem pogorišču tlel ogenj, je drugokrat v noči od sobote na nedeljo naznanil zvon drugi požar. Gorela je hiša zidarja M. Štokelj in le prizadevanju skrbnih gasilcev se je posrečilo omejiti požar, da se ni razširil. Zanimivo je pa to, da je umrlemu Andreju Slejko gorela velika mrtvaška baklja v obliki požarja, a koj na večer njegovega pogreba že druga. Ravno tako so ob svitu požarja balo vozili in drugi požar je razgnal svate od večerje.

Letina na Trnovski planoti. Poročajo nam: Sena in otave je bilo zelo veliko; krompir lep, a žalibog, da gnije. Žito tudi lepo, repe in kapusa pa prav malo. Naša zemlja nas nikakor ne more rediti. Navezani smo na zaslužek, ki pa je letos bil prav slab. Naši možje in fantje so povprečno deset mesecev v letu v svetu; po Veliki noči do jeseni večinoma na Koroškem ali Sedmograškem, Rumuniji — po zimi pa v Hrvaškem. Ravno zadnje dni jih je mnogo zopet šlo si kruha služiti na Hrvaško. Bog daj, da bi se zdravi in z lepim zaslužkom povrnil o sv. Jožefu zopet domov!

Zima na Trnovski planoti. Letos bomo imeli pa prav zgodaj zimo. Okusili smo že sneg — led — burjo, sploh vse zimske dobrote. Ljudje so se le za silo preskrbeli z listjem in drvami, ki jih potrebujemo mnogo. Potrebujemo lepega vremena.

Bolgari in Srbi. Sedaj ko bijejo naši bratje Srbi in Bolgari na Balkanu ljut boj za svobodo in vero, je dobro, da kaj več zvedemo o naših bratih Srbih in Bolgarih. — »Bolgarija in Srbija« je knjiga, ki je izšla pred leti v Družbi sv. Mohorja v Celovcu, in v tej knjigi nam vzorni pisatelj in zgodovinar g. profesor Vrhovec jako poljudno popisuje ozemlje, ljudstvo običaje in gospodarske razmere bratskih nam narodov. Najtopleje toraj priporočamo knjigo. Bolgarijo in Srbijo vsem bralcem, ki se zanimajo za naše brate na jugu. Knjiga se dobiva jako po ceni v zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Cena 80 vin., po pošti 1 krono.

Nova šola na Lokvah. Na Lokvah bo kmalu dovršena lepa nova »Ljudska šola«. Delo je izvršil g. zidarski mojster Leban iz Grgarja.

Učiteljska vest. Učitelj g. Vodopivec iz Gojač je šel za dve leti na dopust. Na njegovo mesto pride g. Novak iz Kana.

Laški botogarji z Raštelja sramotijo Slovence. Poročajo nam: V sredo zvečer so se peljali v Vipavskem vlaku trije laški botogarji iz Raštelja in so sramotili naše slovenske Vipavce. Seveda drugi dan bodo zopet vabili ravnoiste Vipavce, katere se prejšnji večer še sramotili, v svoje botege. Slovenski denar je dober. Slovenci spametujte se, ne pitajte strupenih kač, kupujte le pri slovenskih trgovcih.

Ciganska slavnost in njeni gostje. Pred kratkim se je utaborila pri Vipavi v Vel. Zabljah ciganska družba, ki sicer po poklicu izdeluje in popravlja kote, a drugace nadleguje ljudi v Vel. Zabljah in drugi biznisi okoli. Skrajno vsiljive so ciganke mlade in stare, ki prerokujejo po misli okrog »sreco« iz kvart in jim se ne more clovek otresti. Jako vnetega prijatelja, zagovornika in obozovatelja je nastal ta ciganska ceta v osebi naprednega zupana iz Vel. Zabelj g. Troho. V torek so imeli ti cigani, ki so baje pravoslavni, svoj praznik. Praznovali so »sveto Petko«. Plovabili so harmonikarja, ki jim je godel. Plesali so, pili in jeli cel bozji dan. Seveda kot ujudni ljudje so povabili k svoji večerji razne korporacije, med drugimi tudi narodno-naprednega zupana g. Troho, ki se je v veliko veselje gledalcev s svojim g. tovarišem, ki se piše Cuk, gostil pri ciganski večerji in napival bratstvu Hrvatov in Slovencev. Kako mu je večerja teknila se gotovo ne ve, najbolj pa izve natančno to oni, ki osebno pri g. zupanu popraša, kar mu g. župan gotovo radevolje pove.

Nova vojna ladja. V soboto je bila spuščena v trziški ladjedelnici v morje brzokrižarica admiral Spaunovega tipa »Saida«. Kumovala ji je sopraga tržaškega namestnika princezinja Hohenlohe. Nova križarica je 125 m dolga, 12 in pol metra široka in 4.6 m globoka. Oborožena je z desetimi 7 cm in dvema 4.7 cm brzostrelnimi topovi. Armacija je majhna, ker je križarica namenjena le za poizvedovalno službo. Plula bo lahko s hitrostjo 27 morskih milj na uro.

Devin. Pred kratkem so orožniki na delu pri sv. Antonu pri Trziču vklenjenega odpeljali nekega v zapor. Ob tej priliki so liberalci razgnali grozen krik, češ, kakšni so sinovi »klerikalnih starešin«. Nočemo zagovarjati nobenega — a resnica je vsem ljuba. Dotični delavec, ki je pravkar odslužil vojaščino kot šarž ni bil do sedaj še nobenkoli kaznovan in je poštenih starišev sin. Da je pa prišlo do tega obžaluje sam in še bolj njegovi dobri stariši. Da je pa prišlo do tega je v prvi vrsti vino krivo. Kapo na delu je namreč zagrozil nekaterim in med tistimi tudi njemu, da jih bo odpustil od dela. Po prigovarjanju drugih, so pustili delo na koseh in šli pit. Kmalu je stvar vzbudila pozornost in ker so ravno isto soboto delavcem izplačevali njihove plače se je še večja množica nabrala. Orožniki so zahtevali, da naj se razidejo in odstranijo. Dotičnik ni hotel ubogati trdeč, da ni ničesar storil. Nato so ga hoteli orožniki vkleniti, on se pa ni pustil. Prišlo je do tega, da so orožniki morali rabiti orožje. Po sreči je bajonet zadel

denarnico, ki jo je imel on ob strani, drugače bi pomnil svojo nepokorščino. Zato pa ni še noben tolovaj. Sodnija ga bo sodila in ne liberalci.

Slovenski Orli na Dunaju. Razglednice naših Orlov na Dunaju se še vedno dobivajo v prodajalni »Kat. Tisk. Društva« v Gorici, Gosp. ulica 2.

Iz Mačkoli poročajo, da so imeli še precej dobro letino, čeravno ga je manj kot lani. Vino je izvrstno. Kupci hitite!

Avtomobil povozil delavca. V nedeljo popoldne se je pripetila 500 metrov onostran Senožeč, grozna nesreča. 23-letni Fran Gorjup iz Budanj nad Vipavo, prodajalec, zaposlen pri gradnji sodnega poslopja v Senožečah, je spremil svojega očeta iz Senožeč do Smolevega. Ko se je vračal nazaj v trg, hodil je prav tih kamnov kraj ceste. V tem hipu je pridrvil za njim od Razdrtega neki tržaški avtomobil

in predno se je Gorjup zavedel, ga je avtomobil podrl, ga vlekel pod sabo kakih trideset metrov dalje po cesti ter ga končno vrgel onostran ceste v jarek. V avtomobilu sti bili dve dami in 2 gospoda, ki so za nesrečo dobro vedeli, pa niso avtomobila ustavili, marveč so še silnejše drvili naprej proti Trstu.

Usmiljeni ljudje so nesrečneža, ki je bil nezavesten in ves zmečkan, položili na neki voz in ga odpeljali v Senožeče, kjer mu je domači g. zdravnik nudil najnujnejšo pomoč ter odredil, da so povoženega peljali v postojnsko bolnišnico.

Nesrečnež je imel zlomljeni obe roki in nogi na večih krajih, zobje so bili vsi izbiti, obraz ves razmesarjen in nepoznat. Leva noga je bila zlomljena v stegnu, pod kolenom, nad členki pa je na koži visela. Revez je v bolnišnici umrl. Avtomobil je pa ušel.

Gospodarske vesti.

Žetev na Ogerskem. Zadnjič smo priobčili podatke svetovne žetve žita, danes podajemo podatke o žetvi na Ogerskem. Kakor znano, Ogerska dežela izvaža veli-

	Pridelek l. 1912.	Pr delek l. 1911.		
Pšenica	50,176.446 q	51 919.122 q	tedaj letos manj za	1.742.676 q
Rž	14,398.031 „	13.800.299 „	„ „ „	več „ 597.732 „
Ječmen	15,891.585 „	16 708.600 „	„ „ „	manj za 817.015 „
Oves	11,155.771 „	13,948.693 „	„ „ „	2,792.922 „
Turšca	46,750.169 „	34,905.833 „	„ „ „	več „ 11,844.336 „
Krompir	50,449.922 „	44,372.108 „	„ „ „	6,077.814 „

Prvotno so pričakovali na Ogerskem veliko boljše letino, pozneje je pa začelo slabo deževno vreme, ki je še precej neugodno uplivalo na pridelek. Še sedaj se po-

ko žita v druge kraje, zato je velikega pomena, kako izpade žetev na Ogerskem.

Stanje letošnje žetve v primeri z lanskim nam kaže naslednja tabela:

znajo na Ogerskem posledice stalnega deževnega vremena, in to na zastalem poljskem delu, ki ga dež ovira.

Cene žita 30. okt. na dunajskem trgu.

	od		do	
	K	v	K	v
P š e n i c a po 50 kg.:				
Od Tise na Ogerske . . .	11	80	12	45
Iz Banala na Ogrskem . . .	11	45	11	85
Iz Slavonije . .	11	—	11	50
Iz Moravske . .	10	40	11	05
R ž po 50 kg.:				
Iz Slavonije . .	9	90	10	20
„ Ogrske okoli Pešte	10	20	10	40
„ Moravske . .	9	90	10	25
R ž po 50 kg.				
Iz Moravske . .	10	15	11	40
„ Slavonije . .	8	75	10	30
Sirk po 50 kg.				
Iz Ogerske . . .	10	50	10	80
„ Amerike . . .	10	30	10	60
Cinkvantin . .	12	—	12	35
Oves po 50 kg.				
Ogerski	11	45	11	70
Češki	10	10	10	50

Sirka se je letos pridelala na splošno več kot lani. Če primerjamo številke, ki smo jih podali zadnjič o svetovni žetvi, dobimo 129,476,379 q (l. 1912—919,337,207 q, l. 1911. — 789,860,828 q) Ogerska sama ga je pridelala za 11,844,336 q več. Zalibog je pa letošnji sirk veliko slabši kot lanski in sicer ni letos turšca vsled mokrotnega poletja tako suha kot druga leta. Zato bo cena novemu sirku najbrže nižja kot navadno, na drugi strani se pa cena staremu sirku vedno bolj dviga: dne 27. oktobra je bil star sirk po 21.05 K q.

POSILANO.*)

Zakojca pri Hudajužni. V 42 št. »Prim Lista« v dopisu iz Zakojev pri Hudajužni je neki dopisnik odločil tri Zakojske može za sodniško službo ter pravi, da se zadnje leto vedno tožijo. Podpisani vprašamo dopisnika š kakim namenom nas smešiti in sramoti v javnost, ali smo mi v kaki zvezi z tožbami. Dopisnik tega dopisa plačam 50 kron, če se mi dokaže celih 15 let in več nazaj, da sem imel s katerim kako tožbo. Dalje piše, da imamo vsako leto po 4 komisije. To je zopet debela laž. Mi imamo že več kakor po pet križev za seboj, pa bi težko dokazali, da pomnimo več kakor 4 komisije v Zakojevah. Torej prihodnjč svetujemo dopisniku, naj osebno napada tiste, ki so v kaki zvezi z tožbami, potem homo že mislili, da je modrijan, sicer pa ne vemo zdaj, ali je pregloboko v kozarec pogledal, ali ga glava boli, da potrebuje zdravniške

*) Za vsebino pod tem naslovom je uredništvo odgovorno e toliko, kolikor določa tiskovni zakon.

pomoči. Nekaj je, kajti brez vsakega povoda nobena trezna glava nikogar tako sramotno osebno ne napada. Dalje piše o pretepu. S tem tudi nismo nič v nikaki zvezi. Naj imenuje tiste, ki so se tepli ali vsaj tiste, ki so kaj v dotiki s pretepom, ne pa nas, ko niti zraven noben ni bil in še celo naših sorodnikov nobeden. Več se nam ne zdi vredno odgovarjati, kot da zahtevamo od dopisnika, da se podpiše, da vemo s kom imamo opraviti. Dokler pa tega ne stori, ga imenujemo nič vrednega podleža, zdražbarja, ker s tem povzroča sovraštvo. Konečno je odločil prostore v Andrejevi krčmi. Krčmar pa pravi, da se nič ne spominja, da bi bil dopisnik prispeval s kako svoto za njegove prostore, ter jih tudi nima pravice v najem oddajati. Torej naj dopisnik preskrbi le druge prostore. V spomin mu pa bodi povedano, da ko mi nastopimo te častne službe, za katere nas je določil, takrat dobi od nas tudi zaslužen plačilo. Samo naj pazi, da se v tem času njemu kaj ne pokvari.

Zakojca 27. oktobra. - Luka Golob; Andrej Mavri, krčmar; Janez Štucin; Anton Flander.

Slovenska družba sv. Rafaela za katoliške izseljence v GORICI

naznanja da daje izseljencem potrebna navodila brezplačno g. dr. Frančišek PAVLETIČ, odvetnik v Gorici in sicer v hiši „Centralne posojilnice“ Jos. Verdija tekališče štev. 32, I. nadstr. Pisma zadevajoča družbo samo in denarne prispevke sprejema g. dr. J. Ličan, prof. bogoslovja v Gorici (centr. semenišče).

Štev. 3170

E

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil III. četrletja, t. j. mesecev

julija, avgusta in septembra 1912

začne v

poned., 2. decembra 1912,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnike in sicer četrte in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Dne 4., 7., 11., 14. in 18. decembra bodo od 10. do 12. ure predpoludne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

V Gorici, 23. oktobra 1912.

Od ravnateljstva zastaviljalnice.

ZAHVALA.

V boleznih in ob pogrebu nepozabnega nam sobrata preč. g.

JOŽEFA KOSEC,

župnika v Kamnjah

se je od vseh strani izkazalo toliko ljubezni in vdanosti, da je naravnost nemogoče se vsaj večini po imenu zahvaliti. Zato se podpisani v imenu zapuščene matere, v svojem in v imenu č. duhovščine vsem skupaj tem potom najiskrenejše zahvaljuje. Bog je videl vse in bo povrnil!

V ČRNICAH, dne 28. oktobra 1912.

Ivan Nep. Murovec,
dekan.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Slavnemu občinstvu naznanjam,
da sem na novo otvoril

mizarsko delavnico v Batujah.

Sprejemam **stavbena in pohištvena dela.**

Zagotavljam solidno delo
in zmerne cene.

Priporočam se preč. duhovščini in
sl. občinstvu.

ANTON VETRIH,

mizarski mojster

••••• BATUJE p. ČRNICE. •••••

Svečarskega učenca

sprejme

J. KOPAČ, Gorica, ulica sv. Antona
štev. 7. — Pogoji se poizvedo tam.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHAELJ TURK

Gorica — na Kornu štev. 6 — Gorica
priporoča slavnemu občinstvu svojo **brivnico**.
Zagotavlja točno postrežbo. Sprejema naročila
za maskiranje po zmerni cenah.

Učenca

poštene družine z zadostno šolsko
izobrazbo sprejme prodajalna Kato-
liškega tiskovnega društva v Gorici.

Svoji k svojim!

Priporoča se slavnemu občinstvu in čč. gg. duhovščini

Slovenska brivnica
Gosposka ulica nasproti Monta

Franc Novak,

postrežba čista in solidna, dijaki in otroci imajo med tednom, razun sobote in nedelje, popust. Izdeluje vsa lasničarska dela ter ima v zalogi kite in domačih las po zmerni ceni.

Prave

Čebelno - voščene sveče

in sveče za pogrebe po nizki ceni in olje za večno luč.

MED za pitanje čebel in za zdravilo

priporoča udani

J. Kopač, svečar v Gorici.

Trgovina Katoliškega tisk. društva v Gorici

v hiši „MONTA“ Gosposka ulica šte. 2.

Priporoča bogato zalogo *molitvenikov* vseh vrst, *rošnih vencev*, *svete podobice*, *svetinje s trakovi za „Marijine družbe“*, *svete podobe* vseh velikosti z okvirji in brez okvirja, pisarniški papir, kuverte, pomnoževalne aparate in vse v to stroko spadajoče predmete za urade, *tiskovine za cerkvene urade in šupanstva*, *šolske potrebščine* na drobno in debelo, *trgovske knjige* vseh velikosti, *karton papir* in *trakove* za pisalne stroje, *rasglednice* vseh vrst.

Konkurenca v cenah izključena.

ČEVLJARSKA ZADRUGA V MIRNU.

Tovarna
čevljev.

Ročno
delo.

Priporoča svoje prodajalne čevljev.

V GORICI trg sv. Antona šte. 1 (Stari trg). — V TRSTU Barriera vecchia — — šte. 38, Via dei Rettori šte. 1. — V SPLITU ulica Staroga suda — — ki so preskrbljene z najboljšim blagom vsake vrste.

Posebno priporoča svoje čevlje ameriškega kroja, ki v ličnosti prekašajo izdelke drugih firm so precej ceneje.